OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIET

1.9.2025

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

OKM Lausunto; HE 68/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi eräistä asbestipurkutyötä koskevista vaatimuksista annetun lain 2 ja 11 §:n, työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain 48 §:n sekä työturvallisuuslain muuttamisesta

Opetus- ja kulttuuriministeriö pitää esitystä perusteltuna ja kannattaa ehdotusta, jonka mukaan Aluehallintovirasto / Valtion lupa- ja valvontavirasto säädetään toimivaltaiseksi viranomaiseksi ammattipätevyyslain (1384/2015) soveltamisalaan kuuluvissa ammattipätevyyden tunnustamistehtävissä.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on huomauttanut, että säädöksissä olisi huomioitava myös tilanteet, jotka jäävät ammattipätevyyslain soveltamisalan ulkopuolelle. Tällaisia ovat tyypillisesti tilanteet, joissa koulutus on muusta maasta kuin toisesta Euroopan unionin tai Euroopan talousalueen jäsenmaasta tai henkilö on muun maan kuin jäsenmaan kansalainen. Jotta myös tällaisten henkilöiden olisi mahdollista päästä harjoittamaan ammattiaan Suomessa sujuvasti - osaamistaan tarvittaessa täydentämällä - olisi säädöksissä erikseen säädettävä näitä koskevista tunnustamismenettelyissä sekä toimivallasta. Siinä tapauksessa, ettei tästä erikseen säädetä, tulee näiden henkilöiden suorittaa tehtävän edellyttämä koulutus, mahdollisesti jopa kokonainen tutkinto, Suomessa päästäkseen työskentelemään tehtävässä. Tällöin opiskelijaksi ottamisesta sekä aiemmin suoritettujen opintojen ja hankitun osaamisen tunnustamisesta vastaa koulutuksen tarjoaja.

Euroopan unioni julkaisi maaliskuussa 2025 Osaamisunioni-tiedonannon. Sen mukaan tavoitteena on edelleen vahvistaa Euroopan unionin sisämarkkinoiden toimivuutta sekä palveluiden ja henkilöiden vapaata liikkuvuutta, mukaan lukien EU:n ulkopuolisten osaajien houkuttelu. Tiedonantoon sisältyy osaamisen siirrettävyyttä koskeva aloite, joka käsittää useampia osaamisen ja tutkintojen tunnustamisen sujuvoittamiseen liittyviä toimia. Tiedonannon mukaan komissio tulee muun muassa selvittämään mahdollisuuksia luoda yhteisiä sääntöjä kolmansien maiden kansalaisten tutkintojen ja taitojen tunnustamisen ja todentamisen menettelyiden yksinkertaistamiseksi. Opetus- ja kulttuuriministeriö toteaa, ettei sillä ole tässä vaiheessa tarkempaa tietoa Euroopan komission suunnitelmista mahdollisen kolmansien maiden tutkintojen tunnustamista koskevan lainsäädäntöehdotuksen osalta.